

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

RPO- 723715 -V/2013/EO

00-090 Warszawa
Al. Solidarności 77

Tel. centr. 22 551 77 00
Fax 22 827 64 53

Warszawa, 5.04.2013 r.

Pan
Sławomir Nowak
Minister Transportu,
Budownictwa i Gospodarki
Morskiej

Wzajemny Percepcyjny

Do Rzecznika Praw Obywatelskich docierają informacje dotyczące sytuacji osób niepełnosprawnych, na które przepisy obecnie obowiązującego rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 13 lipca 2012 r. w *sprawie egzaminowania osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami, szkolenia, egzaminowania i uzyskiwania uprawnień przez egzaminatorów oraz wzorów dokumentów stosowanych w tych sprawach* (Dz. U. z 2012 r., poz. 995), w § 13 ust. 1 pkt 4 nakładają obowiązek zapewnienia na potrzeby przeprowadzenia egzaminu obecności tłumacza języka migowego, tłumacza systemu językowo-migowego lub środków wspierających komunikowanie się, jeżeli osoba egzaminowana jest osobą, o której mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. *o języku migowym i innych środkach komunikowania się* (Dz. U. Nr 209, poz. 1243).

Obowiązujące w tym zakresie zasady egzaminowania osób niepełnosprawnych budzą wątpliwości Rzecznika z punktu widzenia konstytucyjnej zasady równości i urzeczywistniania sprawiedliwości społecznej (art. 2 oraz art. 32 *Konstytucji RP*), nosząc znamiona nierównego traktowania i dyskryminacji ze względu na niepełnosprawność. Przeciwdziałanie tego rodzaju zjawiskom jest rzeczą szczególnie ważną, gdyż z dniem 1 stycznia 2011 r., Rzecznikowi powierzono wykonywanie zadań dotyczących realizacji zasady równego traktowania (art. 18 ustawy z dnia 3 grudnia 2010 r. *o wdrożeniu*

niektórych przepisów Unii Europejskiej w zakresie równego traktowania (Dz. U. Nr 254, poz. 1700).

Zgodnie z art. 3 pkt 1 powyższej ustawy przez dyskryminację bezpośrednią rozumie się sytuację, w której osoba fizyczna m.in. ze względu na niepełnosprawność jest traktowana mniej korzystnie niż jest, była lub byłaby traktowana inna osoba w porównywalnej sytuacji.

W zakresie zasad przeprowadzania egzaminu państwowego na prawo jazdy odmienny sposób traktowania osób niepełnosprawnych, w tym przypadku osób głuchoniemych i słabosłyszących jest faktem, dla którego brak jest wystarczających przesłanek i uzasadnienia.

Przyjęte uregulowanie powoduje przerzucenie na osoby niepełnosprawne ciężaru i kosztów zorganizowania w tym zakresie egzaminu będącego egzaminem państwowym. Prawna możliwość zapewnienia tłumacza języka migowego przez wojewódzki ośrodek ruchu drogowego znajdowałaby uzasadnienie w ustawie o wdrożeniu niektórych przepisów Unii Europejskiej w zakresie równego traktowania. Z art. 8 ww. ustawy wynika, że zakazuje się nierównego traktowania osób fizycznych, m.in. ze względu na niepełnosprawność w zakresie podejmowania kształcenia zawodowego, w tym doksztalcenia, doskonalenia i przekwalifikowania zawodowego. Zakres powołanego przepisu obejmuje bez wątpienia usługi szkolenia w zakresie uzyskania prawa jazdy, którego posiadanie stanowi obecnie jeden z podstawowych wymogów, jakie stawia się kandydatom do pracy.

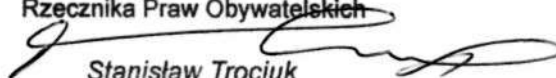
Nałożenie na osoby niepełnosprawne dodatkowego obowiązku zapewnienia na egzamin państwowy tłumacza języka migowego powoduje konieczność poniesienia przez nie dodatkowych kosztów uzyskania prawa jazdy, wprowadza nieuzasadnioną barierę w dostępie do usługi realizowanej przez instytucję wykonującą zadania publiczne.

Z przedstawionych względów, działając na zasadzie art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o *Rzeczniku Praw Obywatelskich* (tekst jedn. Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147. ze zm.), pragnę zwrócić się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o wyrażenie stanowiska w zasygnalizowanej sprawie, a w szczególności o rozważanie podjęcia działań zmierzających do zmiany obowiązującego przepisu § 13 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 13 lipca

lipca 2012 r. w sprawie egzaminowania osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami, szkolenia, egzaminowania i uzyskiwania uprawnień przez egzaminatorów oraz wzorów dokumentów stosowanych w tych sprawach.

Z przeziębieniem

Z upoważnienia
Rzecznika Praw Obywatelskich

Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich